

Elemente de nelegalitate ale anunțului privind organizarea dezbaterii publice din 27.08.2026

Proiectul de Hotărâre de Guvern privind modificarea HG nr. 189/2025 — Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului (M.E.D.A.T.)

Context

La data de 24.08.2026 a fost publicat de M.E.D.A.T., în temeiul Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, privind organizarea unei „Dezbateri Publice în sistem hibrid” pe marginea proiectului de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 189/2025 privind organizarea și funcționarea M.E.D.A.T. un anunț de dezbatere publică potrivit căruia:

- înscrierea pentru participare și pentru luarea de cuvânt se face prin e-mail, cu o singură persoană delegată per organizație, cu precizarea variantei (prezență fizică/online) și a opțiunii cu/fără luare de cuvânt, până la 26.08.2026, ora 15:00;
- accesul în sală este limitat la 20 de locuri, în ordinea de precădere dată de interesul asociațiilor legal constituite în raport cu subiectul dezbaterii, stabilită de persoana care prezidează ședința;
- pentru participarea online nu există limită de locuri, dar numai primii 10 înscriși care au solicitat luarea de cuvânt vor putea să își exprime punctul de vedere;
- formatul: 10-15 minute prezentarea proiectului de către inițiatori, restul timpului alocat participanților (întâi cei din sală, apoi cei online, în limita a 10 persoane), cu maximum 5 minute pentru fiecare vorbitor;
- propunerile și recomandările privind conținutul proiectului pot fi transmise, separat, tot până la 26.08.2026, ora 15:00.

Anunțul se înscrie în același registru initial, circumscris eludării Legii 52/2003 (proiectul de HG a fost promovat, până la acel moment, cu eludarea obligației de consultare publică prevăzute de Legea 52/2003, în considerarea unei urgențe insuficient fundamentate).

În drept

Cadrul legal incident: art. 7 și art. 8 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare; art. 1 alin. (3) și (5), art. 31 din Constituția României; art. 8 din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ (principiul bunei administrări); Recomandarea Consiliului O.C.D.E. privind Guvernarea Deschisă [C(2017)140], la care România a aderat ca stat membru O.C.D.E.

Chestiune prealabilă: potrivit art 7 alin (8) din Legea 52/2003, proiectul de act normativ se transmite spre analiză și avizare autorităților publice interesate numai după definitivare, pe baza observațiilor și propunerilor formulate potrivit alin. (4). Potrivit alin (4) la publicarea anunțului, autoritatea administrației publice va stabili o perioadă de cel puțin 10 zile calendaristice pentru proiectele de acte normative, pentru a primi în scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice.

1. Plafonarea la 10 vorbitori online contravine art. 7 alin. (10) lit. a) și b) din Legea 52/2003

*Art. 7 alin. (10) lit. b): „dezbaterea publică se va încheia în momentul în care **toți solicitanții înscriși la cuvânt** și-au exprimat recomandările cu referire concretă doar la proiectul de act normativ în discuție.”*

*Art. 7 alin. (10) lit. a) (parțial): autoritatea publică are obligația de a asigura, prin toate detaliile de organizare a dezbaterii, „dreptul la liberă exprimare **al oricărui cetățean interesat**.”*

Legea instituie o obligație de rezultat: dezbaterile publice nu se poate încheia decât după ce TOȚI solicitanții înscriși la cuvânt și-au exprimat punctul de vedere, fără nicio derogare sau plafon numeric. Anunțul M.E.D.A.T. stabilește însă o limită fixă — „doar primii 10 înscriși care au solicitat luarea de cuvânt vor avea posibilitatea exprimării punctelor de vedere” — aplicabilă indiferent de numărul real al solicitanților înscriși online, unde, potrivit aceluiași anunț, „nu există limită de locuri”.

Legea 52/2003 nu conferă autorității publice nicio marjă de apreciere pentru a limita a priori numărul persoanelor care iau cuvântul; dimpotrivă, limitează opțiunile organizatorice ale autorității la cele care „asigură” — nu care restrâng — dreptul la liberă exprimare al oricărui cetățean interesat. Plafonarea la 10 vorbitori online constituie, prin urmare, o restrângere a unui drept legal, fără temei în text, contrară art. 7 alin. (10) lit. a) și b).

2. Limita de 20 de locuri în sală și criteriul „ordinii de precădere” — un mecanism împrumutat, fără temei, din regimul juridic al ședințelor publice (art. 8), inaplicabil dezbaterii publice organizate sub art. 7

Anunțul M.E.D.A.T. — deși organizează o dezbatere publică sub incidența art. 7 (referitoare la un proiect de act normativ) — aplică acesteia limita locurilor disponibile și criteriul „ordinii de precădere”, mecanisme specifice exclusiv art. 8 (ședințele publice ale organelor colegiale/deliberative ale autorității).

Ori lipsesc criteriile obiective, publice, avute în vedere la stabilirea „ordinii de precădere” pentru accesul în sală, precum și a temeiului legal pentru aplicarea acestui criteriu unei dezbateri organizate sub art. 7

Recomandarea Consiliului O.C.D.E. privind Guvernarea Deschisă (2017), Provizionul 8, obligă statele membre să acorde părților interesate oportunități „egale și corecte” de a fi informate și consultate, „cu timp adecvat” (adequate time), iar Provizionul 7 impune ca informația pusă la dispoziție să fie „completă, la timp și ușor de găsit, înțeles, utilizat”. Deși recomandarea O.C.D.E. nu are forță juridică obligatorie directă în dreptul intern, ea constituie un standard de bună practică pe care România și l-a asumat ca stat membru și este relevantă ca reper interpretativ al conținutului concret al principiului bunei administrări, consacrat de art. 8 din Codul administrativ.

3. Neconfirmarea prezenței obligatorii a experților/specialiștilor care au elaborat documentația — art. 7 alin. (10) lit. c)

Art. 7 alin. (10) lit. c): la dezbaterile publice participă obligatoriu „inițiatorul și/sau inițiatorii proiectului..., experții și/sau specialiștii care au participat la elaborarea notei de fundamentare, a expunerii de motive, a referatului de aprobare..., a studiului de impact și/sau de fezabilitate..., și a proiectului de act normativ”.

Anunțul menționează exclusiv „prezentarea proiectului de către inițiatori” (10-15 minute), **fără nicio referire la participarea obligatorie a experților/specialiștilor care au elaborat nota de fundamentare, studiul de impact sau proiectul propriu-zis.**

Dacă la data desfășurării se confirmă absența acestor persoane, este vorba despre o încălcare distinctă și de sine stătătoare a art. 7 alin. (10) lit. c).

4. Restrângeri procedurale suplimentare, fără temei expres în art. 7

Cerința ca înscrierea să se facă „cu numele unei singure persoane delegate să participe din partea organizației” nu are corespondent expres în art. 7, care vorbește despre dreptul „oricărui cetățean interesat” și al „asociațiilor legal constituite”, fără a limita numărul de reprezentanți per organizație în cadrul unei dezbateri organizate sub acest articol. Deși o asemenea măsură poate avea o justificare logistică (mai ales corelată cu limita de 20 de locuri din sală, ea însăși neconformă, cumulul acestei restricții cu celelalte semnalate mai sus contribuie la o îngustare procedurală a dreptului la participare dincolo de cadrul strict prevăzut de lege.

5. Aspecte constituționale

Art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție consacră statul de drept și principiul legalității, care impun ca orice restrângere a exercițiului unui drept reglementat prin lege să aibă temei expres tot în lege, nu într-un act de organizare intern al autorității care ar trebui, dimpotrivă, doar să pună în aplicare legea. Legea 52/2003 nu conferă M.E.D.A.T. nicio marjă de apreciere pentru a limita numărul vorbitorilor sau pentru a aplica un criteriu de precădere neprevăzut pentru acest tip de procedură.

Art. 31 din Constituție consacră dreptul la informație și obligă autoritățile publice să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice.

Principiul proporționalității — recunoscut atât în dreptul constituțional român, cât și ca principiu general de drept al Uniunii Europene, aplicabil prin intermediul principiului bunei administrări din art. 8 din Codul administrativ — impune ca orice restrângere a exercițiului unui drept să fie necesară, adecvată scopului urmărit și cea mai puțin intruzivă posibil. Cumulul restricțiilor identificate mai sus (plafon de 10 vorbitori online + limită de 20 de locuri în sală + criteriu discreționar de precădere + termen de o zi pentru înscrieri și propuneri) nu pare să satisfacă acest standard, mai ales prin raportare la amploarea și complexitatea proiectului supus dezbaterii.